brūkšniuotosios keramikos molio masė vizualiai labai panašios. Tuo tarpu lygiašonė gludinta ir negludinta keramika, liesinta smėliu, labai skiriasi. Tiek grublėtoji, tiek brūkšniuotoji keramika ties petukais be išimčių puošta įgnaibų eilutėmis. Aptiktų puodynių fragmentų pakraštėliai silpnai profiliuoti, dažniausiai I ar *S* formos.

Gyvenvietė datuojama I tūkst. I puse. Žiegždrių piliakalnio papėdės gyvenvietėje dar liko ardomas 13 m ilgio ruožas, kurį būtina ištirti kitais metais.

INVESTIGATIONS OF THE FOOT SETTLEMENT OF ŽIEGŽDRIAI HILL-FORT

In 2000 LIH has investigated the area of 33.34 m^2 in the destroyed part of the foot settlement of Žiegždriai (Kaunas district) hill-fort in which the culture layer of up to 80 cm thick has been found, dated to the 1st part of the 1st millennium, containing the modelled brushed and rusticated ceramics.

KARMAZINŲ GYVENVIETĖ

Rimantas KRAUJALIS

Karmazinų gyvenvietė (IP 1520/A) (Vilniaus r., Dūkštų sen.) yra 0,55 km į PR nuo kelio Vievis–Maišiagala, 0,2 km į PV nuo Karmazinų piliakalnio, 0,2 km į V–ŠV nuo Dūkštos ir Neries santakos, ir 0,04 km į Š nuo Neries dešiniojo kranto, pirmoje viršsalpinėje terasoje, į V nuo čia esančios sodybos.

Karmazinų gyvenvietė 1992 m. birželio 16 d. buvo įrašyta į Naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašą (IP 1520/A). Senovės gyvenvietės įrašymo į paminklų sąrašą pagrindas buvo 1990 m. VU bei 1991 m. VU ir KPC žvalgymų duomenys.

KPC užsakymu 2000 m. buvo atlikti Karmazinų gyvenvietės žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Siekta išsiaiškinti ar šioje senovės gyvenvietėje yra išlikęs kultūrinis sluoksnis, koks jo storis, kokia šios senovės gyvenvietės chronologija bei paplitimo teritorija. Buvo iškasti aštuoni 2x2 m dydžio šurfai. Iš viso ištirtas 32 m^2 plotas.

6 šurfuose po velėna ir armens sluoksniu aptiktas iki 40–45 cm storio kultūrinis sluoksnis. Centrinėje ir V gyvenvietės dalyje kultūrinis sluoksnis buvo intensyviausias bei storiausias. Čia ir surasta daugiausiai radinių. Iš įdomesnių radinių paminėtinas molinis netaisyklingo dvigubo nupjauto kūgio formos verpstukas, viršutinėje dalyje ornamentuotas saulutės ornamentu, kito dvigubo nupjauto kūgio formos verpstuko fragmentas, Djakovo tipo svarelio fragmentas. Be šių individualių radinių, daugiausiai aptikta ankstyvosios grublėtosios keramikos, keletas juodos gludintos keramikos šukių, keletas šukių lygiu paviršiumi, gargažių. Pagal aptiktus radinius Karmazinų gyvenvietė galėtų būti datuojama II–III a.

Siekiant išsiaiškinti gyvenvietės teritorijos ribas, buvo iškastas vienas 4 m^2 šurfas į R nuo sodybos (buvusiame darže) ir vienas 4 m^2 šurfas į Š nuo sodybos, šiek tiek aukštesnėje terasoje. Šiuose šurfuose kultūrinio sluoksnio neaptikta, todėl galima daryti išvadą, kad Karmazinų gy-

venvietės teritorija tęsiasi apie 160 m į V nuo pat sodybos ir apie 130 m Š–P kryptimi. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu paaiškėjo, kad gyvenvietės teritorija yra didesnė, nei buvo nustatyta 1992 metais.

Karmazinų gyvenvietę reikėtų kuo skubiau įtraukti į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą.

KARMAZINAI SETTLEMENT

In 2000 DCHP has investigated the area of 32 m^2 in Karmazinai (Vilnius district) and the culture layer of 45 cm thick which contained rusticated and smooth ceramics, clay spindle, part of the weight of the Dyakov type has been found. The settlement occupies the area of 160x130 m, dated to the 2nd–3rd centuries A.D.

GRABIJOLŲ (ŽEMAITIŠKIŲ) NEĮTVIRTINTA GYVENVIETĖ

Aleksejus LUCHTANAS

2000 m. VU atliko žvalgomuosius tyrimus Grabijolų (Žemaitiškių) (Vilniaus r.) senovės gyvenvietėje, siekiant nustatyti paminklo ribas bei patikslinti chronologiją. Grabijolų senovės gyvenvietė buvo aptikta 1991 m. ir VU bei KPMC žvalgymo duomenimis 1992 m. įtraukta į laikiną apskaitą, suteikiant jai IP–1519A numerį. Grabijolų (Žemaitiškių) senovės gyvenvietė yra 1 km į V–PV nuo Grabijolų pilkapių (A–1243) ir 0,25 km į PV nuo Airupės (Irupės) upelio kairiojo kranto bei į Š nuo Neries dešiniojo kranto, pirmoje viršsalpinėje terasoje (H_{abs}60–65 m). Gyvenvietės teritorija yra ištęsto stačiakampio formos, 2,37 ha ploto, išsidėsčiusi palei Nerį. 2000 m. gyvenvietėje buvo ištirti aštuoni 2x2 m dydžio šurfai, iš viso 32 m^2. Jie buvo išsidėstę ir žinomoje gyvenvietės teritorijoje, ir už jos ribų. Anksčiau visa teritorija buvo ariama, šiuo metu ji dirvonuoja. Visuose šurfuose aptiktas kultūrinis sluoksnis: nuo 0,4–0,5 m storio centrinėje gyvenvietės dalyje iki 0,1 m storio pakraščiuose. Tyrimų metu aptikta daug ankstyvosios grublėtosios keramikos su brūkšniavimo žymėmis bei pavienių brūkšniuotos, juodos gludintos bei gnaibymu puoštos keramikos šukių. Gyvenvietės R pakraštyje surasta ankstyvosios brūkšniuotosios keramikos (Žaliosios–Bratoniškių tipo) puodų šukių. Gyvenvietės teritorijoje gausu geležies gargažių (šurfe 2 jų surasta 11 kg), aptiktas molinis dvigubo nupjauto kūgio formos verpstukas, pavienių titnago dirbinių. Gyvenvietė datuojama II–IV a. Kai kurie radiniai liudija, kad gyventojai šioje vietoje apsistodavo neolite bei ankstyvajame bronzos amžiuje, tačiau intensyvesnio kultūrinio sluoksnio nepaliko. Žvalgomieji tyrimai leido padidinti gyvenvietės teritoriją iki 5–5,5 ha. Ji išsitęsusi palei Nerį apie 0,6 km ilgio 80–100 m pločio juosta. Centrinė gyvenvietės dalis pateko į Grabijolų vienkiemio privačią namų valdą. Į Š nuo neįtvirtintos gyvenvietės, apie 0,05 km į ŠV nuo Grabijolų vienkiemio, antros viršsalpinės terasos pakraštyje, kyšulio, susidariusio